

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 337/08-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Z. M., Š., zastúpenej advokátom JUDr. V. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2008 doručená sťažnosť Z. M. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94.

Zo sťažnosti vyplýva, že v roku 1991 začalo konanie o dedičstve po poručiťovi F. K., zomretému (...) (ďalej len „poručiť“), ktoré bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94. Prerokovaním uvedeného dedičstva bol poverený súdny komisár - notár JUDr. J. E., B. Sťažovateľka bola účastníčkou tohto konania, ktoré bolo právoplatne skončené uznesením okresného súdu z 26. marca 2008 a ktoré nadobudlo právoplatnosť 29. apríla 2008.

Počas doby trvania tohto konania sa sťažovateľka *„neustále stretávala s tým, že porušovateľ (okresný súd, pozn.) základného práva vydával nesprávne uznesenia o prejednaní dedičstva, ktoré odvolací súd vždy zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie“*.

Prostredníctvom ďalšej účastníčky tohto konania M. T. sťažovateľka žiadala o jeho urýchlené skončenie.

Podľa sťažovateľky predmetná vec nebola okresným súdom prerokovaná v primeranej lehote, v dôsledku čoho sťažovateľka nemôže užívať majetok, ktorý je predmetom dedičstva (pozemky v urbáriáte, ktorý vyplácal podiely v neoprávnenej výške inej osobe).

S ohľadom na uvedené bol podľa názoru sťažovateľky *«porušený aj čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, a to najmä v nadväznosti na logický výklad vety „Dedenie sa zaručuje“ (aj vzhľadom na ust. čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – konanie a rozhodnutie porušovateľa porušilo moje právo na ochranu majetku a moje právo na pokojné užívanie majetku ako fyzickej osoby – vlastníka, t. j. dediča poručiťľa, vzhľadom na znenie ust. § 460 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení – „Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa)“»*.

Sťažovateľka vzhľadom na uvedené navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že okresný súd svojím konaním vo veci vedenej pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 porušil jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 400 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku zbytočných prierahov spôsobených postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94, pričom porušenie týchto práv malo následne spôsobiť aj porušenie jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94

Z obsahu sťažnosti, v ktorej sťažovateľka označila za porušovateľa svojich práv okresný súd, bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že v čase jej doručenia ústavnému súdu už k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo dochádzať. Z uznesenia okresného súdu sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94 z 26. marca 2008 pripojeného k sťažnosti jednoznačne vyplýva, že nadobudlo právoplatnosť 29. apríla 2008. Týmto dňom bolo označené konanie okresného súdu právoplatne skončené. Sťažnosť sťažovateľky bola podaná na poštovú prepravu 8. júna 2008 a ústavnému súdu bola doručená 9. júna 2008.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte môže trvať. Ak preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že konanie, v ktorom sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo právoplatne skončené ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a teda k porušovaniu označeného základného práva už nemôže dochádzať, odmietne ju ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) (II. ÚS 139/02, II. ÚS 280/08). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 167/03).

Z podania sťažovateľky vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 29. apríla 2008. Sťažovateľka sa napriek tomu obrátila na ústavný súd svojou sťažnosťou až podaním z 13. mája 2008 odovzdaným na poštovú prepravu 6. júna 2008 a doručeným ústavnému súdu 9. júna 2008, t. j. v čase, keď porušovanie označených práv na okresnom súde, proti ktorému smeruje sťažnosť sťažovateľky, už nemohlo trvať, a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03, II. ÚS 280/08).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už nemohlo trvať, a teda bola odstránená jej právna neistota, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 370/91, Dnot 233/94

Sťažovateľka v súvislosti so skutočnosťou, že dedičské konanie bolo skončené až po sedemnástich rokoch, čo podľa jej názoru nie je v primeranej lehote, a počas jeho trvania nemohla užívať majetok, ktorý bol predmetom dedičského konania, vyjadrila názor, že v jej právnej veci došlo aj k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Podľa zjednocovacieho stanoviska pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 2/08 z 15. októbra 2008 „Ak sťažovateľ namieta sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, prípadne iného ústavou chráneného práva hmotného charakteru v nadväznosti, resp. v organickom spojení s porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru po právoplatnom skončení napadnutého súdneho konania, tak pri predbežnom prerokovaní

takejto sťažnosti ako dôvod jej odmietnutia ako celku možno uplatniť ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať“ (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Podľa § 6 zákona o ústavnom súde je senát v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zjednotení odchylných právnych názorov (zjednocovacie stanovisko pléna). Konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, bolo už v čase uplatnenia ochrany označeného základného práva sťažovateľkou prostredníctvom sťažnosti podanej ústavnému súdu právoplatne skončené (už netrvalo), preto ústavný súd súc viazaný zjednocovacím stanoviskom pléna pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2008